

GT.0000021016

GIÁO TRÌNH

LUẬT HÌNH SỰ

VIỆT NAM

PHẦN CHUNG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

TS. CAO THỊ OANH (Chủ biên)

GIÁO TRÌNH

LUẬT HÌNH SỰ VIỆT NAM
PHẦN CHUNG

(Dùng trong các Trường Đại học chuyên ngành Luật, An ninh, Công an)

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

GS. TSKH. LÊ VĂN CẨM (*Đọc thẩm định giáo trình*)

Biên soạn:

Chương 1 – PGS. TS. Đỗ Đình Hòa, TS. Trần Minh Hương, TS. Trịnh Tiến Việt.

Chương 2 – TS. Trần Văn Luyện

Chương 3 – GS. TSKH. Lê Văn Cẩm

Chương 4, 8, 14 – TS. Cao Thị Oanh

Chương 5 – ThS. Lưu Hải Yến, CN. Đàm Quang Ngọc

Chương 6, 7 – ThS. Phạm Văn Báo

Chương 9, 10 – TS. Lê Đăng Doanh

Chương 11 – TS. Trịnh Tiến Việt, TS. Trần Minh Hương, TS. Nguyễn Khắc Hải

Chương 12 – PGS. TS. Trần Văn Độ

Chương 13 – PGS. TS. Nguyễn Tất Viễn, TS. Trần Minh Hương,
TS. Trịnh Tiến Việt, ThS. Đặng Thu Hiền, ThS. Trần Thị Quỳnh

Chương 15 – TS. Cao Thị Oanh, CN. Vũ Hải Anh

Chương 16 – TS. Hoàng Văn Hùng

Công ty Cổ phần sách Đại học – Dạy nghề – Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam
giữ quyền công bố tác phẩm.

MỤC LỤC

Trang

Lời nói đầu

7

CHƯƠNG 1: KHÁI NIỆM, NHIỆM VỤ, CÁC NGUYÊN TẮC CƠ BẢN CỦA LUẬT HÌNH SỰ VIỆT NAM

I – Khái niệm Luật Hình sự Việt Nam	8
II – Tính chất giai cấp của Luật Hình sự	12
III – Nhiệm vụ của Luật Hình sự	14
IV – Các nguyên tắc cơ bản của Luật Hình sự	17
V – Mối quan hệ của Luật Hình sự với các ngành luật khác	25
Câu hỏi ôn tập	26

CHƯƠNG 2: NGUỒN CỦA LUẬT HÌNH SỰ VÀ HIỆU LỰC, CẤU TRÚC CỦA BỘ LUẬT HÌNH SỰ VIỆT NAM

I – Nguồn của Luật Hình sự	27
II – Hiệu lực của Luật Hình sự	31
III – Cấu trúc của Bộ luật Hình sự	38
IV – Giải thích pháp luật hình sự	40
Câu hỏi ôn tập	42

CHƯƠNG 3: KHÁI NIỆM TỘI PHẠM VÀ PHÂN LOẠI TỘI PHẠM

I – Khái niệm tội phạm	43
II – Phân loại tội phạm	58
Câu hỏi ôn tập	61

CHƯƠNG 4: CẤU THÀNH TỘI PHẠM

I – Khái niệm	62
II – Phân loại cấu thành tội phạm	65
III – Ý nghĩa của cấu thành tội phạm	70
Câu hỏi ôn tập	71

CHƯƠNG 5: KHÁCH THỂ CỦA TỘI PHẠM

I – Khách thể của tội phạm	72
II – Đối tượng tác động của tội phạm	76
Câu hỏi ôn tập	80

CHƯƠNG 6: MẶT KHÁCH QUAN CỦA TỘI PHẠM

I – Khái niệm	81
II – Hành vi nguy hiểm cho xã hội	83
III – Hậu quả nguy hiểm cho xã hội	88
IV – Mối quan hệ nhân quả giữa hành vi và hậu quả	90
V – Những biểu hiện khác của mặt khách quan của tội phạm	93
Câu hỏi ôn tập	95

CHƯƠNG 7: CHỦ THỂ CỦA TỘI PHẠM

I – Khái niệm	96
II – Năng lực trách nhiệm hình sự	97
III – Tuổi chịu trách nhiệm hình sự	101
IV – Chủ thể đặc biệt của tội phạm	103
V – Nhân thân người phạm tội	104
Câu hỏi ôn tập	105

CHƯƠNG 8: MẶT CHỦ QUAN CỦA TỘI PHẠM

I – Khái niệm mặt chủ quan của tội phạm	106
II – Lỗi	107
III – Động cơ và mục đích phạm tội	115
IV – Sai lầm và trách nhiệm hình sự	117
Câu hỏi ôn tập	119

CHƯƠNG 9: CÁC GIAI ĐOẠN THỰC HIỆN TỘI PHẠM

I – Khái niệm	120
II – Giai đoạn chuẩn bị phạm tội	122
III – Phạm tội chưa đạt	124
IV – Tội phạm hoàn thành	129
V – Tự ý nửa chừng chấm dứt việc phạm tội	131
Câu hỏi ôn tập	134

CHƯƠNG 10: ĐỒNG PHẠM

I – Khái niệm đồng phạm	135
II – Các loại người đồng phạm	140
III – Các hình thức đồng phạm	147
IV – Trách nhiệm hình sự của những người đồng phạm	151
V – Những hành vi có liên quan đến tội phạm cấu thành tội độc lập	156
Câu hỏi ôn tập	158

CHƯƠNG 11: NHỮNG TRƯỜNG HỢP KHÔNG PHẢI LÀ TỘI PHẠM

I – Nhận thức chung	159
II – Phòng vệ chính đáng	161
III – Tình thế cấp thiết	167
Câu hỏi ôn tập	172

CHƯƠNG 12: TRÁCH NHIỆM HÌNH SỰ

I – Khái niệm trách nhiệm hình sự	173
II – Cơ sở của trách nhiệm hình sự	177
III – Thời hiệu truy cứu trách nhiệm hình sự	179
IV – Miễn trách nhiệm hình sự	182
Câu hỏi ôn tập	185

CHƯƠNG 13: HÌNH PHẠT VÀ CÁC BIỆN PHÁP TƯ PHÁP

I – Hình phạt	186
II – Các biện pháp tư pháp	204
Câu hỏi ôn tập	210

CHƯƠNG 14: QUYẾT ĐỊNH HÌNH PHẠT

I – Khái niệm và căn cứ quyết định hình phạt	211
II – Quyết định hình phạt trong trường hợp đặc biệt	221
Câu hỏi ôn tập	227

CHƯƠNG 15: CÁC CHẾ ĐỊNH LIÊN QUAN ĐẾN CHẤP HÀNH HÌNH PHẠT

I – Thời hiệu thi hành bản án	228
II – Miễn chấp hành hình phạt	230
III – Giảm thời hạn chấp hành hình phạt	232
IV – Ân treo	235
V – Hoãn, tạm đình chỉ chấp hành hình phạt tù	239
VI – Xóa án tích	242
Câu hỏi ôn tập	245

CHƯƠNG 16: TRÁCH NHIỆM HÌNH SỰ CỦA NGƯỜI CHƯA THÀNH NIÊN PHẠM TỘI

I – Khái niệm và nguyên tắc xác định trách nhiệm hình sự của người chưa thành niên phạm tội	246
II – Hình phạt và biện pháp tư pháp	151
Câu hỏi ôn tập	256

TÀI LIỆU THAM KHẢO

257

BẢNG TỪ VIẾT TẮT

BLHS:	<i>Bộ luật Hình sự</i>
BLTTHS:	<i>Bộ luật Tố tụng hình sự</i>
CTTP:	<i>Cấu thành tội phạm</i>
KTXH:	<i>Khách thể xâm hại</i>
NLTU:	<i>Ngành luật tương ứng</i>
NNPQ:	<i>Nhà nước pháp quyền</i>
PLHS:	<i>Pháp luật hình sự</i>
PLTP:	<i>Phân loại tội phạm</i>
QHNQ:	<i>Quan hệ nhân quả</i>
TĐĐ:	<i>Trái đạo đức</i>
TNHS:	<i>Trách nhiệm hình sự</i>
VPPL:	<i>Vi phạm pháp luật</i>
XHCN:	<i>Xã hội chủ nghĩa</i>